

Ukázky úloh z nízké, střední, vysoké a velmi vysoké úrovně

Lepší představu o tom, jaké čtenářské dovednosti ovládají žáci na jednotlivých úrovních, lze získat z následujících ukázek testových otázek.

V první ukázce, která byla svou náročností zařazena do nízké úrovně, žáci pracovali s literárním textem *Květiny na střeše*. Text líčil příběh babičky, která žila na farmě na vesnici a po přestěhování do města se snaží vytvořit si stejný domov, jako měla na venkově. Otázka byla zaměřena na vyvozování závěrů. Žák měl z informací z textu pochopit a vyjádřit vlastními slovy pozitivní pocity babičky z jejího nového domova na konci příběhu. Mezinárodní úspěšnost u této úlohy činila 80 %. Nejvíce správných odpovědí měli žáci Rakouska (96 %), Irska a Norska (95 %). V České republice odpovědělo správně 93 % žáků.

Ukázka 1 – ukázka úlohy z nízké úrovně

10. Jak se na konci příběhu babička Gunn cítila v novém domově?

① Mnohem šťastnější. Z města si udělala
housek venkova.

Druhá ukázka je příkladem otázky, která odpovídá střední úrovni čtenářské gramotnosti. Žáci pracovali s informačním textem nazvaným *Životní cesta karety obrovské*. Text popisuje jednotlivá životní období karety obrovské a líčí úskalí, která musí kareta během života překonat. K tomu, aby žák odpověděl na otázku v ukázce správně, musel pochopit a propojit informace z textu a vyvodit z nich závěry o nebezpečích, která mohou zapříčinit lidé. Mezinárodní úspěšnost u této úlohy činila 72 %, nejlepšího výsledku dosáhli žáci Ruska, kde ji zodpovědělo správně 92 % žáků. V České republice odpovědělo správně 79 % žáků.

Ukázka 2 – ukázka úlohy ze střední úrovně

6. Čím podle článku lidé způsobili, že se moře stává pro želvy nebezpečnější?

① Lidé sotí do moře házejí odpad-
ky, které když snědí tak by moh-
ly umřít.

Ve třetí ukázce, která spadá do vysoké úrovně obtížnosti, žáci pracovali opět s informačním textem *Životní cesta karety obrovské*. Otázka byla zaměřena na posuzování textu. Žáci měli uvažovat o obsahu diagramu a následně vlastními slovy interpretovat jeho význam ve vztahu k textu. Za správnou odpověď se uznávalo, když žák uvedl životní cyklus nebo období života karety nebo svými slovy ve správném pořadí popsal všechna znázorněná životní období.

Mezinárodní úspěšnost úlohy činila 47 %. Pro české žáky byla otázka relativně obtížná a dosáhli výsledku 45 %, což je srovnatelné s mezinárodním průměrem. V mnoha zemích odpovědělo správně více než 60 % žáků.